

آزمـون ۱۰ از ۱۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش یازدهم - مرحله هشتم
(۱۴۰۰/۱۲/۲۰)**

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۲)

۱. گزینه ۱ درست است.
معنی واژه‌های داده‌شده:
* قفا: دنبال و پی - پشت گردن * گرازان: در حال گرازیدن و با ناز و تکبر راه رفتن - خرامان * ملول: سست و ناتوان - آزرده * گشن: انبوه - پر شاخ و برگ * نزه: با صفا - خوش آب و هوا - خرم
۲. گزینه ۳ درست است.
واژه‌هایی که معنی آن‌ها نادرست است و اصلاح آن‌ها:
* ضرب ← زدن، کوفتن * هژیر ← شیر * دستوری: رخصت، اجازه دادن * یکایک: ناگهان * فریاد خواندن: فریاد خواستن - طلب یاری کردن - دادخواهی کردن.
۳. گزینه ۲ درست است.
واژه‌های نادرست و اصلاح آن‌ها:
* فرط ← بسیاری * استسقا ← نام مرضی که بیمار، آب بسیار خواهد * نکبت‌بار ← شوم - ایجادکننده بدبختی و خواری * متصیّد ← شکارگاه.
۴. گزینه ۴ درست است.
واژه‌های نادرست و اصلاح آن‌ها:
* صواب ← ثواب * هزین ← حزین * بهر ← بحر
۵. گزینه ۴ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
(۱) سفیر ← صغیر * استقنا ← استغنا
(۲) تبع ← طبع * هیل ← حیل
(۳) ظلّ ← ذلّ * مهنت ← محنت
(۴) نقب ← نقب
۶. گزینه ۳ درست است.
غلط‌های املائی تماماً در گزینه پاسخ دیده می‌شود و اصلاح آن‌ها به ترتیب «غرض - ملازمت - تغافل» است.
توجه: در متن، «توصل» و «توسّل» هر دو در جای خود درست هستند.
۷. گزینه ۱ درست است.
موارد نادرست و اصلاح آن‌ها در هر گزینه:
(۲) حماسه‌ای تاریخی ← حماسه‌ای مذهبی (۳) ایجاز ← اطناب
(۴) غنایی ← تعلیمی
۸. گزینه ۲ درست است.
بررسی موارد هر گزینه:
(۱) هسته گروه اسمی مربوط، «غضنفر» است (ترکیب وصفی مقلوب). «علی» نهاد جمله اول و سه گروه دیگر در بیت اول بدل نهاد هستند.
(۳) در بیت دوم، فعل مجهول «ساخته شد» و سه گروه متممی «روی دشمن - خشم - زهرچشم» دیده می‌شود. (به این ترتیب فعل «غیراسنادی» و بیت فاقد «مسند» است).
(۴) «وصی» هسته گروه اسمی و «نبی» مضاف‌الیه همان گروه است. «قدرت» مضاف‌الیه گروه اسمی است.
توجه: در پایه دوازدهم با «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» آشنا خواهید شد.
۹. گزینه ۳ درست است.
نوع روابط در هر گزینه:
(۱) تناسب (۲) تضاد
(۳) مروّت و مدارا (تناسب) اسکندر و دارا (تضاد) دل و جان (تناسب) (۴) تضمین

۱۰. گزینه ۲ درست است.

همان طور که می‌دانید حروف ربط وابسته‌ساز در هر عبارت، جمله مستقل مرکب و حروف ربط همپایه‌ساز جمله مستقل ساده تشکیل می‌دهد. بنابراین در هر گزینه:

- ۱) تا (وابسته‌ساز) مصراع اول: جمله وابسته - مصراع دوم جمله هسته
 - ۲) و (همپایه‌ساز) مصراع اول و مصراع دوم، هر کدام مستقل ساده هستند.
 - ۳) که (وابسته‌ساز) مصراع اول: جمله هسته - مصراع دوم (خون ما برای تو از شیر مادر حلال تر است): جمله وابسته
 - ۴) که (وابسته‌ساز) فسون مدم: جمله هسته - مصراع دوم جمله وابسته
- توجه: مصراع اول نیز دو جمله مستقل ساده است (صرف نظر از منادا)

۱۱. گزینه ۴ درست است.

بررسی صفات فاعلی و نسبی:

- ۱) گریان - دادخواه ← صفت فاعلی
- ۲) روان - کارگر ← صفت فاعلی (کرانه - میانه اسم هستند).
- ۳) آتش زبان ← صفت مطلق * سوزان ← صفت فاعلی (آتش‌زبانی - گیرایی اسم هستند).
- ۴) زیبا ← صفت فاعلی * شیرین ← صفت نسبی (زیبایی - شیرینی - گفتار اسم هستند).

۱۲. گزینه ۱ درست است.

حذفیات فعل و نوع حذف آن‌ها:

- ۱) افسوس [باد]: معنایی * دیده [است]: لفظی
- ۲) نسیم دوست [می‌گذرد] یا کاروان صبح [می‌گذرد]: همه لفظی
- ۳) در میان جمع [هستم]: لفظی
- ۴) در پیش [است] آتش طور کجا [است]: همه لفظی

۱۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- ۱) تشبیه: لاله‌زار عمر - گل رویت (فروغ رخت - بهار عمر اضافه استعاری هستند). * بیت فاقد حسن تعلیل است.
- ۲) تشبیه: خیل حوادث - هر طرف چون کمین‌گهی است - سوار عمر * حسن تعلیل: علت گذر سریع عمر این است که حوادث مختلف از هر طرف برای حمله به ما در کمین هستند و عمر به سرعت می‌گذرد تا مورد حمله و آسیب حوادث قرار نگیرد.
- ۳) تشبیه: صفحه جهان * بیت فاقد حسن تعلیل است.
- ۴) تشبیه: آتش رشک * حسن تعلیل: علت اینکه از گل، گلاب تهیه می‌کنند این است که گل با دیدن قطرات عرق بر چهره رنگین محبوب، از شدت حسادت غرق گلاب شده است.

۱۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی جایگاه هر آرایه:

- الف- تضاد - جناس بین «سیاه / سپید * سیاهی / سیاه - سپید / سپیدی»
- ب- جناس بین «مهر / مهر» * حسن تعلیل: وجود سنگی و بی‌احساس من مهر محبت را از دست نخواهد داد. (علت اینکه همیشه عاشق هستم).
- ج- مجاز: دیده / دل به ترتیب مجازاً به معنی «نگاه و محبت» هستند.
- د- حسن تعلیل: تقدیر، خط سیاه چهره یار را حرز و دعایی ساخته است برای رفع چشم‌زخم. مجاز: چشم مجازاً به معنی نگاه
- ه- تناقض: به انفاس عیسوی کشتن

۱۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های درست:

- ۱) ایهام تناسب: داغ: ۱- گرما که مورد نظر نیست. ۲- اثر و نشان که در بیت استفاده می‌شود. * جان‌بخشی: جانش = جان لاله، اضافه استعاری و داری جان‌بخشی است.

- (۲) مجاز: چشم - گوش - الله اکبر به ترتیب مجاز از نگاه - شنوایی - هنگام افطار (اذان) * بیت فاقد ایهام است.
 (۳) تناقض: گدایی و در عین حال پادشاه بودن * بیت فاقد حسن تعلیل است.
 (۴) استعاره: «شیر» استعاره از افراد دلاور و مبارز * بیت فاقد اغراق است.

۱۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های موجود در بیت:

تشبیه: دل به سنگ * کنایه: «سنگین دل» کنایه از بی‌رحم و بی‌عظوفت * استعاره: «سنگین دل» استعاره از محبوب *
 تلمیح: بیت به داستان زندگی و معجزات حضرت عیسی (ع) اشاره دارد. * تناقض: کشتن با دم عیسوی.
 بیت فاقد اغراق - ایهام - مجاز است.

۱۷. گزینه ۴ درست است.

معنای «ایستادن» در گزینه‌های دیگر به ترتیب: درنگ، توقف، صبر کردن - شروع کردن - اقدام کردن

۱۸. گزینه ۳ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: «تحمل سختی‌های هجران، منجر به وصل می‌شود.»

در گزینه‌های دیگر به موانع وصل پرداخته شده است. در گزینه‌ها به ترتیب: «بی‌ذوقی - بخت و اقبال - عدم انعطاف‌پذیری» موانع قرب هستند.

۱۹. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ، «تأثیرات مثبت عشق در زندگی» است.

۲۰. گزینه ۲ درست است.

مفهوم عبارت سؤال، «تأکید بر ارزش قائل شدن برای جان خود» است.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۱) ذمّ نفس اماره (۲) ابراز شکایت از بی‌ارزشی خود

(۳) تأکید بر ارزشمندی عشق (۴) تأکید بر ارزشمندی روح انسانی، وحدت وجود

۲۱. گزینه ۲ درست است.

مورد (ج) با مفهوم «آغاز قیام به رهبری کاوه» اضافه در نظر گرفته شده است.

۲۲. گزینه ۴ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و گزینه پاسخ: توصیه و تأکید بر صداقت و راستی و جلب اعتماد افراد که سبب استحکام مودت و اعتباربخشی افراد است.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۱) القا و ایجاد اعتماد به نفس در دیگران (۲) توصیه به عدل و راستی

(۳) ذمّ اعتماد بر دنیای ناپایدار

۲۳. گزینه ۱ درست است.

اصلاح موارد نادرست:

(۲) درگیری شدید (۳) توانمندی در نبرد (۴) اخلاص در عمل (اقدام مخلصانه)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

مفهوم هریک از ابیات:

(۱) انتقاد و طنز لطیف به ریاکاری (۲) امیدواری شاعر به کسب جلای دل‌خدایین

(۳) ناامیدی و درماندگی (از بیدار کردن مردم) (۴) ترک زهد و ریاکاری بی‌ارزش

۲۵. گزینه ۳ درست است.

مفهوم درست این گزینه: انتظار کشیدن و دقیق شدن (اینکه چه کسی نبرد را آغاز می‌کند).

عربی، زبان قرآن (۲)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

خطاها:

(۱) صورت، حرکت نکن (۲) برنمی‌گردانی، حرکت نمی‌کنی (۴) با عصبانیت (عربی ۱۱، صفحه ۲)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

خطاها:

(۲) فهمیدی (۳) دارکوب (۴) او می‌داند (عربی ۱۱ صفحه ۳۲)

۲۸. گزینه ۲ درست است.

خطاها:

(۱) دلسوزی کردند (۳) رحم کن (۴) رحم کردند (عربی ۱۱ صفحه ۷۱)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها:

(۱) فروخت (۲) یک، شارژ تلفن (۴) که، برایم (عربی ۱۱ صفحه ۶۷)

۳۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها:

(۲) کسی که، لغزش (۳) زبانی، ویژگی‌های (۴) می‌اندیشد (عربی ۱۱ صفحه ۶۳)

۳۱. گزینه ۴ درست است.

خطاها:

(۱) کَلِمًا أَرَادَتْ: ترجمه نشده (۳) زنی (۴) می‌خواست، عهدش (عربی ۱۱ صفحه ۶۲).

۳۲. گزینه ۲ درست است.

خطاها:

(۱) مهاجم، رسانده بود (۳) ثبت شد (۴) برای برتری (عربی ۱۱ صفحه ۳۸)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

خطاها: «أَحِبُّ»: دوستدارترین، «أَنْفَعُهُمْ»: سودمندترین‌شان (عربی ۱۱ صفحه ۱۴ و ۱۱ و ۱۹).

۳۴. گزینه ۱ درست است.

ترجمه آیه: از آنچه به شما روزی کرده‌ایم انفاق کنید، پیش از آنکه روزی بیاید که در آن نه خرید و فروشی است و نه دوستی و

نه شفاعت. (عربی ۱۱ ص ۵۱)

۳۵. گزینه ۴ درست است.

خطاها:

(۱) کان، جهل (۲) الصدیق، أنقذنا، مصائب (۳) صداقة الكتاب، الجاهل

ترجمه درک مطلب:

چه دریای زیبایی! آن پهناور است. اولش را می‌بینی و آخرش را نمی‌بینی، به نظرت می‌آید که رنگ آبی زلال آن به آسمان آبی وصل است که کشتی‌های بلند در آن وارد می‌شوند در حالی که آن پست و ضعیف است. گاه او را آرام و مطیع می‌بینی که انسان با او به آرامش می‌رسد. پس با کشتی کوچک خود دریانوردی می‌کند یا خود را در آن می‌اندازد تا در سواحل آن شنا کند و گاهی دریا خشمگین می‌شود و امواج آن بلند می‌شوند و مانند کوه می‌شوند، بنابراین به سواحل با قدرت و شدت برخورد می‌کند و هر طور که دوست دارد با کشتی بازی می‌کند و آن را بالا و پایین می‌آورد و آن را به سمت راست و چپ می‌برد، و در این هنگام آرامش ملوان شجاع و مسافری در امان و امنیت را به ترس و وحشت تبدیل می‌کند و در بسیاری از مواقع خشم او

به آرامش ختم می‌شود. پس آرام می‌شود و امواج آن ضعیف می‌شود و کشتی‌ها به سلامت به حرکت خود ادامه می‌دهند. با وجود خطرات دریا، مزایای زیادی برای مردم فراهم می‌کند: انسان از سطح دریا عبور بر پشت کشتی‌های مختلف بین کشورهای جهان برای حمل‌ونقل کالاها در بینشان استفاده می‌کند. همچنین از اعماق آن مرواریدها را استخراج می‌کند تا زیوری از جواهرات بسازد و از درون آن انواع ماهی صید می‌کند تا غذای مغذی خوشمزه‌ای درست کند.

۳۶. گزینه ۳ درست است.

کدام واژگان نشان‌دهنده مظاهر آشفتگی دریا نیست:

- ۱) دریا عصبانی می‌شود - آن را به راست و چپ می‌گیرد!
- ۲) هر طور که می‌خواهد با کشتی‌ها بازی می‌کند - آن را بالا و پایین می‌برد!
- ۳) امواج آن در حال ضعیف شدن می‌شوند - کشتی‌ها با خیال راحت به حرکت خود ادامه می‌دهند!
- ۴) امواجش را بلند می‌کند - به سواحل برخورد می‌کند!

۳۷. گزینه ۱ درست است.

عبارتی که دلالت بر آرامش دریا ندارد چیست؟

- ۱) ابتدای دریا و انتهای آن را نمی‌بینی!
- ۲) استخراج مروارید از اعماق دریا!
- ۳) کشتی‌ها در امنیت پیش می‌روند!
- ۴) انسان کنارش آرام می‌شود!

۳۸. گزینه ۲ درست است.

از عبارت: خشم دریا اغلب به آرامش ختم می‌شود چه می‌فهمید؟

- ۱) بیشتر اوقات ماهیگیر ماهی‌های زیادی می‌گیرد!
- ۲) بیشتر اوقات امواج دریا به مسافران آسیبی نمی‌رساند!
- ۳) هنگام حرکت به خاطر شدت امواج، کالاها به صاحبانش نمی‌رسد!
- ۴) گاهی کشتی به دلیل امواج زیاد به سلامت به مقصد نمی‌رسد!

۳۹. گزینه ۴ درست است.

چرا کشتی‌های بلندقامت در دریا کوچک به نظر می‌رسند؟

- ۱) برای رنگ آبی دریا! ۲) برای آرامش دریا! ۳) برای امواج دریا! ۴) برای عظمت دریا!

۴۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها:

- ۲) افعال ۳) معرفة ۴) «ت ص ل»

۴۱. گزینه ۳ درست است.

خطاها:

- ۱) مفعوله «شواطئ» ۲) ثلاثی مزید من باب «إفعال» ۴) المخاطب

۴۲. گزینه ۲ درست است.

خطاها:

- ۱) للمخاطب ۳) تفاعل ۴) لازم

۴۳. گزینه ۴ درست است.

«عید»: فاعل است (رد گزینه ۱). «الکاذب»: فاعل است (رد گزینه ۲). «أصدقاء»: مضاف إليه است (رد گزینه ۳)

(عربی ۱۱ ص ۶۸ و ۷۶)

۴۴. گزینه ۱ درست است.

«لینستمع» و «کاد یقتلني» و «أن تفتشی» به ترتیب مضارع‌های التزامی هستند. (عربی ۱۱ ص ۵۲ و ۶۳ و ۶۶ و ۷۷)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

تسقط: فعل شرط و تنمو: جواب شرط است (رد گزینه ۲). (عربی ۱۱ ص ۳۹ و ۴۸ و ۳۸ و ۸)

۴۶. گزینه ۳ درست است.
اگر واژگانی که در بین زبان‌های دنیا وجود دارد ردّ و بدل شود، آن را از نظر سبک و بیان غنی می‌کند. (عربی ۱۱ ص ۴۷)
۴۷. گزینه ۴ درست است.
«تتقلنی»: مضارع التزامی و «تُصنَعُ» ماضی استمراری و «شاهد»: ماضی بعید است (به ترتیب ردّ گزینه ۱ و ۲ و ۳ هستند) (عربی ۱۱ ص ۶۵ و ۶۶)
۴۸. گزینه ۲ درست است.
«صُورٌ، الأفراس» جمع‌های تکسیر موجود در جمله هستند.
۴۹. گزینه ۱ درست است.
۵۰. گزینه ۴ درست است.
مَمْرُوجَةٌ: اسم مفعول و صفت برای «فارسیه» است. «المنتجات»: مجرور بحرف جر، «مهجور»: خبر، «المجرب»: مفعول؛ هستند.

دین و زندگی (۲)

۵۱. گزینه ۴ درست است.
مأمور شدن عده‌ای از سوی رسول خدا برای نگارش و نگهداری آیات تازه نازل شده قرآن کریم، جزو وظایف و مسئولیت‌های ایشان در حوزه دریافت و ابلاغ وحی بود. ص ۵۵
۵۲. گزینه ۱ درست است.
آیه ۱۳ از سوره حجرات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ...﴾ به ملاک‌گذاری ایشان در برتری افراد اشاره دارد و سرلوحه کار ایشان در مبارزه با برتری‌جویی عرب بر غیرعرب و ایجاد اخوت اسلامی بود. ص ۷۳
۵۳. گزینه ۲ درست است.
امام علی (ع) می‌فرماید: به خدا سوگند بنی‌امیه چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند مگر اینکه حلال شمرده شود. ص ۱۱۲
۵۴. گزینه ۳ درست است.
پویایی شیعه در طول تاریخ به دو عامل وابسته بوده: ۱- گذشته سرخ، ۲- آینده سبز ص ۱۶۲
۵۵. گزینه ۳ درست است.
پرسش منفی است و «تغییر» در معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، جزو اقدامات اهل‌البیت (ع) نبوده است. ص ۱۲۶
۵۶. گزینه ۲ درست است.
امام علی (ع) هنگام بیان اوضاع و احوال پس از خود و هشدار به مردم می‌فرماید: «... و آنگاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.» ص ۱۲۳
۵۷. گزینه ۱ درست است.
براساس آیه ۱۲۳ سوره توبه عده‌ای از مؤمنان به جای حرکت به سوی میدان جنگ، باید برای کسب دانش عمیق دینی سفر کنند. ص ۱۷۱
۵۸. گزینه ۲ درست است.
از آنجا که دین اسلام همیشگی و برای همه دوران‌هاست، عقلاً ضروری است که این دو مسئولیت یعنی «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» در عصر غیب ادامه یابد. ص ۱۷۱
۵۹. گزینه ۴ درست است.
اگر ولایت ظاهری ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلامی را که نیازمند به مدیریت و پشتوانه حکومتی است در جامعه اجرا کرد. ص ۱۷۱
۶۰. گزینه ۳ درست است.
در همان زمان ائمه که مردمانی در شهرهای دوردست بودند، امامان معصوم (ع) دانشمندانی تربیت می‌کردند که در حد توان به

- معارف و احکام دست یابند و با سفر به آن مناطق به دیگران آموزش دهند. ص ۱۷۲
۶۱. گزینه ۱ درست است.
- اصطلاح قرآنی «تَفَقُّه» به شناخت عمیق و دقیق ابعاد دین اسلام اشاره دارد. ص ۱۷۲
۶۲. گزینه ۴ درست است.
- پیامبر اکرم(ص) حال کسی که از امامش دور افتاده است را سخت‌تر از حال یتیمی می‌دانند که پدر را از دست داده است. ص ۱۷۲
۶۳. گزینه ۳ درست است.
- پرسش منفی است و مطابق حدیث امام صادق(ع)، تسلط فقیه بر تمامی ابعاد علوم جزو شرایط مرجع برای تقلید مردم از او نیست. ص ۱۷۳
۶۴. گزینه ۲ درست است.
- امام زمان(عج) دربارهٔ راویان حدیث و فقهاء در عصر غیبت می‌فرماید: «آنان حجت من بر شمایند و من حجت خدا بر آنها هستم.» ص ۱۷۳
۶۵. گزینه ۴ درست است.
- در عصر غیبت بُعد «مرجعیت دینی» در شکل «مرجعیت فقیه» ادامه می‌یابد. ص ۱۷۴
۶۶. گزینه ۱ درست است.
- پرسش منفی است و شرط مدیر و مدبر بودن جزو شروط مرجعیت تقلید نیست. ص ۱۷۴
۶۷. گزینه ۲ درست است.
- شرط مدیر و مدبر بودن یکی از شرایط ولی فقیه و به معنای توان و قدرت رهبری جامعه در شرایط پیچیده جهان است. ص ۱۷۵
۶۸. گزینه ۴ درست است.
- امام صادق(ع) دربارهٔ فقیهانی که مردم در عصر غیبت باید برای تقلید به آنها مراجعه کنند می‌فرماید: «صائناً لِنَفْسِهِ» یعنی «نگهدارنده نفس خود» ص ۱۷۳
۶۹. گزینه ۳ درست است.
- اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران و الهی بودن پایان تاریخ فرصت ارزشمندی برای همکاری میان آنها برای تلاش در جهت تحقق آرمان‌های بزرگ پیامبران الهی است. ص ۱۵۸
۷۰. گزینه ۱ درست است.
- یکی از شرایط جایگاه ولایت فقیه زمان‌شناس بودن است. زمان‌شناس بودن به این معناست که فرد بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد. ص ۱۷۵
۷۱. گزینه ۴ درست است.
- براساس حدیث امام علی(ع) شرط بیعت امام زمان(عج) با اصحاب و یاران خود پایبندی به مواردی؛ از جمله سوار نشدن بر مرکب‌های گران‌قیمت است. ص ۱۶۱
۷۲. گزینه ۳ درست است.
- امام علی(ع) می‌فرماید: «به زودی پس از من زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل نیست ...» ص ۱۲۳
۷۳. گزینه ۲ درست است.
- خداوند در آیه ۹۶ سورهٔ اعراف می‌فرماید: «اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، درهای برکات آسمان و زمین بر آنها می‌گشودیم.» ص ۱۶۴
۷۴. گزینه ۱ درست است.
- براساس آیه ۵۵ سورهٔ نور یکی از ویژگی‌هایی که در پرتو حکومت صالحان در جهان حاصل می‌شود، مبتدل شدن حالت ترس در میان مردم به امنیت سراسری است. ص ۱۵۷

۷۵. گزینه ۲ درست است.

امام صادق (ع) در توصیف یاران امام زمان (عج) می‌فرماید: «یاران مهدی (عج) مردمانی مقاوم سرشار از یقین به خدا و استوارتر از صخره‌ها هستند.» ص ۱۶۱

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۴ درست است.

تنها موجودات مادی هستند که بر روی حواس ما اثر می‌گذارند و ما را از وجود خود آگاه می‌سازند. در مورد موجودات مادی نیز اگر این اثر چنان ناچیز باشد که برای ما نامحسوس باشد، باز هم ما قادر به درک آن نخواهیم بود. صفحه ۹

۵۲. گزینه ۱ درست است.

علم تجربی هرگز قادر به انکار خدا یا موجودات غیرمادی نیست؛ زیرا ابزاری که علوم تجربی از آن استفاده می‌نماید، حس و تجربه است و چون به‌وسیله حواس جز پدیده‌های مادی را نمی‌توان شناخت، از این رو حوزه تحقیق و مطالعه علوم تجربی تنها در طبیعت مادی است. صفحه ۱۰

۵۳. گزینه ۲ درست است.

از نظر منکران خدا تنها آن چیزهایی وجود دارند که بتوان آن‌ها را با یکی از حواس پنجگانه خود درک کرد و لذا اگر نتوانند وجود چیزی را به‌وسیله یکی از حواس خود درک کنند، وجود آن را انکار می‌کنند. ...نقطه عجیب اینکه ادعای خود را به عالم علم نسبت می‌دهند و انکار خدا و روح و غیره را لازمه طرز تفکر علمی معرفی می‌کنند. یعنی در نظر این قبیل افراد اگر کسی به طرز تفکر علمی وفادار بماند و خود را پیرو بداند، چاره‌ای جز انکار خدا ندارد و آن‌ها که به وجود خدا اعتقاد دارند، بر خلاف طرز تفکر علمی عمل می‌کنند؛ زیرا قبول خدا با قبول علم سازگار نبوده و هرگز یک جا جمع نمی‌شود. صفحه ۷

۵۴. گزینه ۳ درست است.

به صفحات ۱۷ و ۱۹ مراجعه کنید.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

مادیون و منکران خدا همین طبیعت و عالم ماده را بی‌نیاز از علت معرفی می‌کنند. صفحه ۲۰

۵۶. گزینه ۲ درست است.

گریز از عقل عامل اصلی رویگردانی انسان از حقایق از جمله وجود خداوند یکتا و خالق جهان است. برخلاف آنچه که در یک بینش سطحی به نظر می‌رسد، تمام معتقدات انسان‌ها همواره متکی بر دلیل و علم و منطق نیست. صفحه ۲۴

۵۷. گزینه ۱ درست است.

مادیون که در انکار خدا هیچ دلیلی در اختیار نداشتند، برای سرپوش نهادن بر این ضعف و شکست خود، خویشتن را به غلط پیرو علم معرفی نمودند و حتی انکار خدا را نیز به عالم علم نسبت دادند. صفحه ۱۱
«گریز از عقل» عامل اصلی رویگردانی انسان از حقایق، از جمله وجود خداوند یکتا و خالق جهان است. صفحه ۲۴

۵۸. گزینه ۲ درست است.

ما در جهان چیزهایی را به‌عنوان پدیده می‌شناسیم. انسان، گیاه، زمین، آسمان، ستارگان، شب و روز و ... همه پدیده‌اند؛ زیرا هر یک از آن‌ها در به‌وجود آمدن خود، نیازمند عواملی است که اگر آن عوامل نباشد، آن پدیده‌ها نیز وجود نخواهند داشت. صفحه ۱۶

۵۹. گزینه ۴ درست است.

گام نهادن در عالم خودپرستی، علاوه بر اینکه سلامت عقل را می‌طلبد، پیش از آن و حتی بیش از آن محتاج سلامت قلب و پاکی دل است. صفحه ۲۵

۶۰. گزینه ۳ درست است.

اگر این عده با تکیه بر اصول عقلی و منطقی به بررسی مطالب و ادعاهای این مکاتب در زمینه خداشناسی و دیگر مسائل عقیدتی بپردازند و تحت تأثیر عقده‌های روانی قرار نگیرند، به‌سادگی متوجه می‌شوند که چیزهایی را پذیرفتند که نه خود و نه صاحبان اصلی آن اندیشه‌ها و مکتب‌ها کوچک‌ترین دلیل منطقی در اثبات آن‌ها ندارند. صفحه ۲۸

۶۱. گزینه ۱ درست است.
یکی از عواملی که گاهی منتهی به رویگردانی از خدا می‌شود، اظهارات نادرست افراد ناوارد و غیرمتخصص در دفاع از حقایق دینی و الهی است. صفحه ۲۹
۶۲. گزینه ۴ درست است.
متأسفانه چه بسیارند افراد پاکدلی که به علت ناتوانی فکری و کمبود معلومات فریب این قبیل اظهارات را خورده و از محور حقیقت فرسنگ‌ها فاصله گرفته‌اند. همین‌طور است فرضیه داروین که مادیون برای انکار خدا، آن را بهانه قرار داده‌اند. صفحه ۳۱
۶۳. گزینه ۳ درست است.
گزینه پاسخ مربوط به توحید عملی است و سایر گزینه‌ها مربوط به توحید نظری هستند. صفحات ۳۶ تا ۳۸
۶۴. گزینه ۲ درست است.
شاید تعجب‌آور باشد اگر گفته شود آن بت اعظمی که سرچشمه شرک پنهان است و گاهی عاقل‌ترین افراد نیز از دیدنش ناتوان‌اند چیزی جز خود انسان نیست؛ «میان عاشق و معشوق هیچ حائل نیست / تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز» صفحه ۳۹
۶۵. گزینه ۴ درست است.
نباید فراموش کرد که دانش بشری هر اندازه هم که پیش برود، اولاً در هر زمان نسبت به زمان آینده ناقص‌تر و محدودتر است؛ به‌طوری که چه‌بسا اسرار و رموزی که امروز برای ما جزو مجهولات است، اما در زمان‌های آینده جزو معلومات ما قرار خواهد گرفت. ثانیاً با توجه به گستردگی و عظمت جهان آفرینش، بنا به اظهار دانشمندان، دانش بشری در برابر اسرار بیکران طبیعت، مانند قطره‌ای در برابر دریاست؛ «تا بدانجا رسید دانش من / که بدانم همی که نادانم» صفحه ۴۵
۶۶. گزینه ۱ درست است.
دنیا جای رشد و سازندگی و شکوفایی استعدادهاست. جای آزمایش و بازسازی و رسیدن به کمال است و این هدف جز با دست و پنجه نرم کردن با سختی‌ها و مصائب تامین نمی‌گردد. خو گرفتن به زندگی بی‌دردسر و بدون دغدغه، روح انسان را به‌تدریج به‌سوی رخوت و انحطاط سوق می‌دهد و او را از رشد و کمال بازمی‌دارد.
باید توجه داشت که آفات و سختی‌ها همواره از سوی خداوند و برای رشد و تکامل انسان نیست؛ بلکه گاهی محصول رفتار و روش خود فرد است. صفحه ۴۶
۶۷. گزینه ۲ درست است.
بزرگ‌ترین مانع بر سر راه تکامل روحی انسان و رسیدن به قرب پروردگار، خودخواهی‌های انسان است. ... اما سختی‌ها و شدائد انسان را از عالم خودبینی و خودپرستی بیرون می‌آورند. صفحه ۴۸ و ۴۹
۶۸. گزینه ۴ درست است.
خداوند از یک‌سو قدرت و استعداد لازم برای مقابله با سختی‌ها و بلاها را در وجود انسان قرار داده و از طرف دیگر در نظام زندگی انسان برای سختی‌ها نیز جایی قرار داده است تا در نتیجه تماس شدائد با روح انسان، وجود او صیقل ببندد و او را فعال‌تر و مصمم‌تر و برنده‌تر کند. صفحه ۴۸
۶۹. گزینه ۳ درست است.
اصل هدایت عمومی، لازمه جهان‌بینی الهی است؛ چراکه خداوند متعال به حکم اینکه تربیت‌کننده و پرورش‌دهنده جهانیان است و دارای بخشش نامتناهی است به هر نوعی از انواع موجودات در حدی که برای آن موجود ممکن و شایسته است، لطف و عنایت دارد و موجودات را در مسیر کمال‌شان هدایت می‌کند. صفحه ۶۴
۷۰. گزینه ۱ درست است.
مجموعه جهان و به‌خصوص زندگی انسان که از علم و حکمت مطلق خداوندی سرچشمه گرفته است، تقدس پیدا می‌کند و ارزشمند می‌شود. صفحه ۵۶
۷۱. گزینه ۴ درست است.
هر روز به‌واسطه جاذبه ماه در سطح دریاها جزر و مد پدید می‌آید. صفحه ۶۵

۷۲. گزینه ۳ درست است.

فعالیت‌های انسان دو گونه است: نوع اول فعالیت‌های ساده‌ای است که انسان تحت تأثیر مستقیم غریزه و طبیعت و یا عادت برای رسیدن به یک لذت و یا فرار از یک رنج انجام می‌دهد. صفحه ۶۷

۷۳. گزینه ۲ درست است.

یکی از ویژگی‌های دانش بشری به‌خصوص در مواردی که محصول تجربه و آزمایش است، تکامل تدریجی آن است. صفحه ۷۴

۷۴. گزینه ۱ درست است.

آلبرت اینشتاین فیزیکدانان معاصر در زمینه نامتناهی بودن دامنه شناسایی جهان چنین می‌گوید: «در تکامل فکر علمی این حقیقت به‌صورتی خیلی روشن ظاهر و بارز گشته است که هیچ رازی در جهان فیزیکی نیست که به راز دیگری در ورای خود منتهی نشود. ...» صفحه ۷۴

۷۵. گزینه ۲ درست است.

سعادت که هدف اصلی و نهایی انسان است و هر کاری برای رسیدن به آن صورت می‌پذیرد، اگرچه در ابتدا مفهومی واضح و بدیهی به نظر می‌رسد، اما یکی از ابهام‌آمیزترین مفاهیم است. ... مگر ممکن است خود بشر ناشناخته بماند و سعادتش که چیست و با چه چیزی میسر می‌شود، شناخته گردد؟! صفحه ۷۵

انگلیسی (۲)

۷۶. گزینه ۱ درست است.

دیروز در خیابان‌های تهران ترافیک خیلی کم یا هیچ ترافیکی نبود، بنابراین خیلی زود توانستیم به سرکار برسیم.
little یک صفت منفی است و به معنی خیلی کم یا هیچ است که قبل از اسم غیرقابل شمارش به کار می‌رود و به جمله معنی منفی می‌دهد.

a little یک صفت است و به معنی مقدار کمی و مفهوم مثبت دارد.

۷۷. گزینه ۲ درست است.

کدام جمله از لحاظ دستوری درست است؟

در این سؤال ترتیب کلمات در جمله باید رعایت شود.

به ساختار جمله انگلیسی زیر توجه کنید:

قیدزمان + قیدمکان + قیدحالت + مفعول + فعلی اصلی + قیدتکرار + فعل کمکی + فاعل

توجه: قبل کلمه night حرف اضافه at استفاده می‌شود.

۷۸. گزینه ۴ درست است.

گزینه have worked درست است، زیرا وجود since (از تا حال) برای زمان حال کامل (ماضی نقلی) به کار می‌رود.
ساختار حال کامل:

..... + اسم مفعول فعل اصلی + have / has + فاعل

۷۹. گزینه ۳ درست است.

بعد از فعل quit به معنی ترک کردن، رها کردن است، فعل دوم به‌صورت ing یا اسم مصدر به کار می‌رود. بعد افعال زیر همچنین فعل دوم به‌صورت ing به کار می‌رود.

برای مثال: enjoy, finish, practice, risk, imagine, stop, keep (on), give up و غیره هستند.

نکته دیگر این است که فعل reduce باید مفرد باشد یعنی reduces درست است زیرا quitting smoking به‌عنوان فاعل مفرد جمله است.

۸۰. گزینه ۲ درست است.

زبان نقش‌های مختلف دارد که یکی از آن‌ها این است که مردم به‌آسانی بتوانند با استفاده از آن (زبان) دانش، عقاید و اعتقادات یا باورهای خودشان را مبادله کنند.

(۱) احترام گذاشتن (۲) مبادله کردن (۳) تغییر دادن، عوض کردن (۴) فرق داشتن

۸۱. گزینه ۱ درست است.

دانش، تجربه و راهنمایی شما می‌تواند برای ما خیلی ارزشمند باشد و کاملاً مطمئن هستیم که بتوانیم آن کار نسبت به قبل خیلی بهتر انجام دهیم.

- (۱) ارزشمند
(۲) ذهنی، روانی
(۳) واقعی
(۴) محبوب، رایج، معروف

۸۲. گزینه ۴ درست است.

دانش‌آموز نتوانست یک نمره خیلی خوبی را در درس فیزیک بگیرد با وجود اینکه قبلاً سخت مطالعه کرده بود.

- (۱) مشابه
(۲) به‌جای، در عوض
(۳) به‌علاوه
(۴) علی‌رغم، با این وجود

۸۳. گزینه ۲ درست است.

رضا علاقمند است خیلی خوب انگلیسی را یاد بگیرد که بتواند به‌طور سلیس آن را صحبت کند وقتی که با افراد خارجی برخورد یا ملاقات می‌کند و اعتقاد دارد که زبان یک ابزار ارتباط است.

- (۱) به‌طور سلیس، زبان
(۲) به‌طور سلیس یا روان / ابزار، وسیله
(۳) صادقانه / دامنه، وسعت
(۴) از لحاظ عاطفی یا هیجانی / ابزار، وسیله

۸۴. گزینه ۳ درست است.

بعضی از مردم دوست ندارند محصولاتی که در کیسه‌های پلاستیکی بسته‌بندی شده‌اند را بخرند زیرا آن‌ها برای محیط‌زیست مضر هستند.

- (۱) محبوب، رایج، معروف
(۲) مناسب
(۳) مضر، زیان‌آور
(۴) مؤثر

۸۵. گزینه ۱ درست است.

دولت برنامه‌ریزی می‌کند مشکلات اقتصادی و اجتماعی زیادی را حل کند، زیرا مردم زیادی اعتقاد دارند که این مشکلات مانع آن‌ها از بهبود بخشیدن زندگی‌شان باشند.

- (۱) اجتماعی / مانع شدن
(۲) مؤثر / دفاع کردن
(۳) منظم / مقایسه کردن
(۴) اجتماعی / شامل شدن

۸۶. گزینه ۴ درست است.

امروزه زنان جوان مجبور هستند شخصی را برای مراقبت کودکان‌شان استخدام کنند زمانی که آن‌ها یا در بیرون مشغول کار هستند یا اینکه به دانشگاه می‌روند.

- (۱) نگاه کردن
(۲) پیدا کردن (لغات در فرهنگ لغات)
(۳) دنبال کسی یا چیزی گشتن
(۴) مواظبت یا مراقبت کردن

۸۷. گزینه ۱ درست است.

راه‌های مؤثر زیادی برای اینکه بدن خود را قوی و سالم نگه دارید. برای مثال: خوردن غذای سالم و به‌طور منظم ورزش کردن می‌تواند شرایط سلامتی شما را بهبود بخشد.

- (۱) مؤثر / بهبود بخشیدن
(۲) عاطفی / جلوگیری کردن
(۳) سلیس / بهبود بخشیدن
(۴) ضعیف / توسعه دادن

۸۸. گزینه ۳ درست است.

- (۱) به‌دست آوردن
(۲) برگزار کردن
(۳) فارغ‌التحصیل شدن
(۴) راهنمایی کردن

۸۹. گزینه ۴ درست است.

- (۱) مضر
(۲) قوی
(۳) ناگهان
(۴) مشهور، معروف

۹۰. گزینه ۲ درست است.

- (۱) تعداد کمی
(۲) زیاد (در نقش قید برای توصیف فعل به‌کار می‌رود)
(۳) مقدار یا تعداد زیاد
(۴) تعداد زیاد

۹۱. گزینه ۱ درست است.
(۱) ترک کردن (۲) پیدا کردن (۳) یاد گرفتن (۴) کشف کردن
۹۲. گزینه ۳ درست است.
(۱) توصیف کردن (۲) شرکت کردن، حضور یافتن (۳) حرکت کردن یا دادن، جابجا کردن یا شدن (۴) گذراندن، خرج کردن
۹۳. گزینه ۴ درست است.
در اتوبوس خانم روزا پارکس از چه کاری خودداری کرد که انجام دهد؟
- او صندلی خودش را به یک شخص سفیدپوست واگذار نکرد.
۹۴. گزینه ۲ درست است.
متن عمداً درباره بی‌عدالتی و نابرابری بین افراد سیاه‌پوست و سفیدپوست در آمریکا است.
۹۵. گزینه ۱ درست است.
خانم روزا دستگیر شد، زیرا به قوانین غیرعادلانه آمریکا اعتراض کرد.
۹۶. گزینه ۴ درست است.
روزا پارکس امروزه در ایالات متحده به‌عنوان یک قهرمان برای عدالت و برابری به یادآورده می‌شود.
۹۷. گزینه ۱ درست است.
ایده اصلی این متن این است که هیچ‌کس نمی‌داند که دایناسورها چگونه منقرض شدند.
۹۸. گزینه ۲ درست است.
معنی کلمه survive که در پاراگراف ۳ روی آن خط کشیده شده است، به معنی زنده ماندن، جان سالم به‌در بردن است.
۹۹. گزینه ۳ درست است.
بر طبق متن، کدام‌یک از موارد زیر درباره دایناسورها درست نیست:
- دانشمندان کاملاً مطمئن هستند که گرما و سرما توانست باعث انقراض دایناسورها شود.
۱۰۰. گزینه ۲ درست است.
دانشمندان هیچ دلیل خوبی برای اثبات کردن اینکه چه چیزی باعث انقراض دایناسورها شد، را ندارند.

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

P	q	$\sim P$	$P \Leftrightarrow q$	$\sim P \Leftrightarrow q$	$\sim (P \Leftrightarrow q)$
د	د	ن	د	ن	ن
د	ن	ن	ن	د	د
ن	د	د	ن	د	د
ن	ن	د	د	ن	ن

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$[(q \Rightarrow P) \wedge q] \vee [P \wedge q \Rightarrow q] \equiv$ همواره درست است
همواره درست $P \wedge q \Rightarrow q$

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

$\sim (\sim P \Leftrightarrow \sim q) \equiv \sim (P \Leftrightarrow q)$

$\sim (P \Leftrightarrow q) \equiv \sim P \Leftrightarrow q$

P	q	~ P	P ⇔ q	~ (P ⇔ q)	~ P ⇔ q
د	د	ن	د	ن	ن
د	ن	ن	ن	د	د
ن	د	د	ن	د	د
ن	ن	د	د	ن	ن

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

$$P \Rightarrow [\sim (q \Rightarrow P) \vee q] \equiv P \Rightarrow [(q \wedge \sim P) \vee q]$$

$$\equiv P \Rightarrow q \equiv \sim q \Rightarrow \sim P$$

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

اگر a عددی فرد و b عددی فرد باشد، آنگاه $a + b$ عددی زوج است.

$$P \wedge q \Rightarrow r \xrightarrow{\text{عکس نقیض}} \sim r \Rightarrow \sim (P \wedge q)$$

اگر $a + b$ عددی زوج نباشد، آنگاه a فرد نیست یا b فرد نیست.

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

$$\sim (r \Rightarrow S) \equiv r \wedge \sim S$$

$$\sim [(P \Rightarrow q) \Rightarrow (q \wedge \sim P)] \equiv (P \Rightarrow q) \wedge \sim (q \wedge \sim P)$$

$$\equiv (P \Rightarrow q) \wedge (\sim q \vee P)$$

$$\equiv (P \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow P)$$

$$\equiv P \Leftrightarrow q$$

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$\begin{cases} P \Rightarrow q \text{ درست} \\ q \Rightarrow P \text{ درست} \end{cases} \rightarrow P \Leftrightarrow q \text{ درست} \rightarrow \begin{cases} P \text{ درست و } q \text{ درست} \\ P \text{ نادرست و } q \text{ نادرست} \end{cases}$$

$$q \wedge r \text{ درست} \rightarrow \begin{cases} q \text{ درست} \\ r \text{ درست} \end{cases} \rightarrow P \text{ درست}$$

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$f(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$g(x) = \frac{|x|}{x} = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$f(x) + g(x) = \begin{cases} 2 & x > 0 \\ -2 & x < 0 \end{cases}$$

$$(f - g)(x) = 0 \quad x \neq 0$$

$$(f \times g)(x) = 1 \quad x \neq 0$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = 1 \quad x \neq 0$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

در فاصله‌های صفر تا ۱ و ۱ تا ۱/۵ تا ۲ تابع ثابت است.

۱ ساعت روی دور تند، ۰/۵ ساعت روی دور کند و ۰/۵ ساعت خاموش (روی صفر)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$D_f = D_g$$

$$f - g = \{(0, 1-0), (1, 0-2), (2, 2-1), (3, 4-3), (4, 1-2), (5, 0-5)\}$$

$$f - g = \{(0, 1), (1, -2), (2, 1), (3, 1), (4, -1), (5, -5)\}$$

$$f^{\circ} = f \times f = \{(0, 1 \times 1), (1, 0 \times 0), (2, 2 \times 2), (3, 4 \times 4), (4, 1 \times 1), (5, 0 \times 0)\}$$

$$f^{\circ} = \{(0, 1), (1, 0), (2, 4), (3, 16), (4, 1), (5, 0)\}$$

$$D_{\frac{f-g}{f^{\circ}}} = D_{f-g} \cap D_{f^{\circ}} - \{x \mid f^{\circ} = 0\} = \{0, 1, 2, 3, 4, 5\} - \{1, 5\} = \{0, 2, 3, 4\}$$

$$\frac{f-g}{f^{\circ}} = \left\{ \left(0, 1\right), \left(2, \frac{1}{4}\right), \left(3, \frac{1}{16}\right), (4, -1) \right\}$$

$$R_{\frac{f-g}{f^{\circ}}} = \left\{ 1, \frac{1}{4}, \frac{1}{16}, -1 \right\} \Rightarrow 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{16} - 1 = \frac{5}{16}$$

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

$$[x - [x]] = [x] - [x] = 0$$

$$[x + [x]] = [x] + [x] = 2[x]$$

$$h(x) = \frac{2x[x] + 0}{2[x]} = x \quad \text{برای } x \geq 1 \text{ تابع همانی است}$$

$$[x] = 0 \Rightarrow 0 \leq x < 1 \quad \text{تعریف نشده}$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

$$(f+g)(x) = \begin{cases} 2x+1+1-x & -2 \leq x \leq 2 \\ 2x+1+2x+3 & 2 < x \leq 5 \\ x-4+2x+3 & 5 < x \leq 8 \end{cases}$$

$$(f+g)(x) = \begin{cases} x+2 & -2 \leq x \leq 2 \\ 4x+4 & 2 < x \leq 5 \\ 3x-1 & 5 < x \leq 8 \end{cases}$$

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

$$f(x) = \begin{cases} -1 & x < 0 \\ \sqrt{1-x} & 0 \leq x \leq 1 \\ \frac{1}{|x-1|} & x > 1 \end{cases}$$

$$f(-\sqrt{2}) = -1$$

$$f(0) = \sqrt{1-0} = 1$$

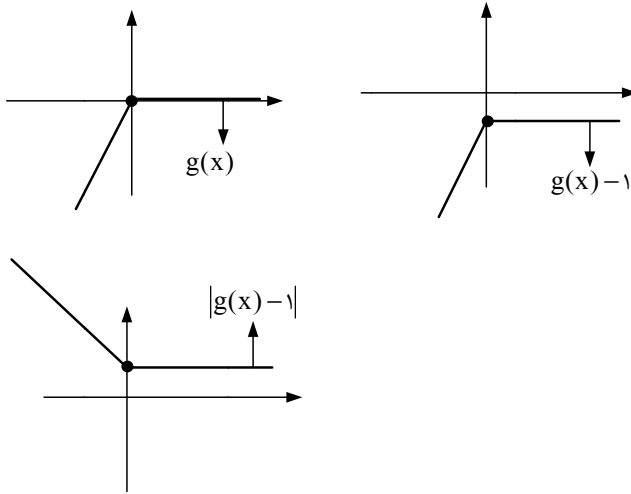
$$f\left(\frac{3}{2}\right) = \frac{1}{\left|\frac{3}{2}-1\right|} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2$$

$$-1+1+2=2$$

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

$$g(x) - f(x) = g(x) - (x - [x]) = [x] - |x|$$

$$g(x) = [x] - |x| + x - [x] = x - |x| = \begin{cases} 0 & x \geq 0 \\ 2x & x < 0 \end{cases}$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$g(x) = |x| = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$\frac{g(x)}{f(x)} = \begin{cases} \frac{x}{1} = x & x > 0 \\ 1 & x = 0 \\ \frac{-x}{-1} = x & x < 0 \end{cases} \Rightarrow \frac{g(x)}{f(x)} = x, x \neq 0$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

اصلاح گزینه‌های نادرست:

(۱) شعر از حوزه تصرف شاعران باسواد و آگاه به فنون ادب خارج شد و در دسترس عامه قرار گرفت.

(۲) قرن دهم ← قرن یازدهم

(۳) نبود ← بود

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

موارد نادرست مربوط به ویژگی‌های زبانی نثر هندی هستند.

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

واژه‌های نادرست و اصلاح آن‌ها:

* معنی گرا ← واقع‌گرا * توجه ← بی‌توجهی * دقت ← بی‌دقتی

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

این گزینه از جمله ویژگی‌های فکری شعر سبک هندی است.

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

نوع نثر کتب مورد سؤال:

کتب با نثر ساده: کتب داراشکوه - بدایع الوقایع واصفی - شرفنامه بدلیسی - تذکره شاه‌طهماسب - عالم‌آرای عباسی

کتب با نثر بنیابین: حبیب‌الستیر - احسن‌التواریخ

کتب با نثر مصنوع: عباس‌نامه وحید قزوینی - محبوب‌القلوب

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

موارد نادرست در گزینه پاسخ و اصلاح آن‌ها:

حبیب‌الستیر از خواند میر ← عباس‌نامه وحید قزوینی * احسن‌التواریخ از حسن بیگ روملو ← محبوب‌القلوب میرزا بر خوردار فراهی.

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های دیگر مربوط هستند به:

(۱) بابا فغانی شیرازی ۲ و ۴) بیدل دهلوی

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته شده:

(۱) استعاره: «فتنه» استعاره مکنیه دارد * بیت فاقد مجاز و حسن تعلیل است.

(۲) مجاز: «آسمان - چشم» به ترتیب مجاز از «ستارگان و سیارات - پلک» * استعاره: «آسمان - کوب‌ها» استعاره مکنیه و جان‌بخشی دارند * حسن تعلیل: علت درخشان بودن ستاره‌ها این است که خداوند با توجهی که به آن‌ها کرده، ستاره‌ها را خوشحال و ذوق‌زده کرده و نوری که از آن‌ها ساطع می‌شود همان ناشی از پریدن پلکشان است. (اعتقاد قدما بر این بود که با شنیدن خبر خوش، پلک چشم می‌پرد.)

(۳) استعاره: گل (جان‌بخشی هم دارد) * حسن تعلیل: گلاب‌گیری همانا گریه تلخ گل بر زمانی است که به غفلت و بی‌خبری (از ناپایداری دنیا) گذرانده است. * بیت فاقد مجاز است (توجه: «از سرگذشتن» کنایه از «دچار و مرتکب شدن» است.)

(۴) مجاز: «چمن» مجازاً به معنی «باغ و گلستان» است. * استعاره: «چنار» استعاره دارد. (جان‌بخشی هم دارد) * بیت فاقد حسن تعلیل است.

۱۲۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته شده:

جناس: «نگران» در مصراع اول به معنی «ناراحت» و در مصراع دوم به معنی «چشم انتظار»، جناس دارند. (توجه: واژه «نگران» هر بار به یک معنی به کار رفته است و فاقد ایهام یا ایهام تناسب است.)

تضاد: بین «باده (میکده) و رمضان» تضاد دیده می‌شود. (توجه: ولی «باده عشق» با «رمضان» هیچ منافاتی ندارد لذا بیت فاقد تناقض است.)

استعاره مصرّحه: «باده - میکده عشق» به ترتیب استعاره از «عشق - دل» هستند.

تشبیه: میکده عشق

جان‌بخشی: «دل» استعاره مکنیه و جان‌بخشی دارد.

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

تشبیهات هر بیت:

- ۱) بلیغ (فشرده) اضافی: چوگان حکم - باز ظفر
- ۲) بلیغ (فشرده) اضافی: مکتب حقایق - ادیب عشق
- ۳) بلیغ (فشرده) اضافی: منشور عشقبازی - کمانچه ابرو
- ۴) بلیغ (فشرده) غیر اضافی (اسنادی): دل، آیینة شاهی است.

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

تشبیه: «محبت به درج»

جان‌بخشی: «دل - درج محبت» استعاره مکنیه دارد و جان‌بخشی شده‌اند.

استعاره: «درج محبت» ضمن اینکه مخاطب واقع شده است و جان‌بخشی دارد، استعاره از «لب» (یا دل) یار است.

استعاره مصرّحه: «لعل» استعاره مصرّحه از «لب نوشین یار» است. (توجه: «مهر و نشان» نیز استعاره مصرّحه از «بوسه» و فاقد استعاره مکنیه است.)

بیت فاقد آرایه‌های دیگر است.

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

کلیه ابیات فاقد تشبیه هستند به‌جز گزینه (۳) در گزینه مذکور «رخ به ماه» تشبیه شده است و اما بررسی آرایه‌های دیگر:

۱) تضاد بین «امروز و فردا» ۲) تناقض در «توبه کردن به دست صنم باده فروش»

۳) فاقد تناقض (یا تضاد) ۴) تضاد بین اهل نظر - نابینا

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

بررسی استعاره‌ها:

۱) استعاره مکنیه: نسیم سحر * مصرّحه: مه عاشق کش (استعاره از یار زیبا)

۲) استعاره مکنیه: باد صبا - دل * مصرّحه: سلسله (استعاره از زلف)

۳) استعاره مکنیه: شمع - پروانه * مصرّحه: زبان (استعاره از فتیله) توجه: «شمع و پروانه» هر یک نماد عاشق راستین و عاشق پایه‌ای هستند. به این ترتیب «شمع و پروانه» هر دو نوع استعاره را دارا هستند.

۴) استعاره مکنیه: دل * بیت فاقد استعاره مصرّحه است (توجه: «آتش» در معنای واقعی و «آتش به خرّقه زدن» کنایه از «ترک زهد و ریا» است.)

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته شده:

تشبیه: (د) تن به هلال - ابرو به طغرا - آسمان به طاق (می‌توان این ترکیب را اضافه استعاری دانست.)

اغراق: (ج) هر گوشه چشم دریایی باشد. (از اشک) اغراق‌آمیز است.

استعاره مکنیه: (ب) پایاب شکیبایی (عمق شکیبایی) اضافه استعاری است.

ایهام: (الف) «سفینه» به دو معنی ۱- کشتی ۲- دیوان در بیت قابل کاربرد است.

توجه: می‌توان در ابیات آرایه‌های مشترکی پیدا کرد ولی با توجه به چینه‌ها در هر گزینه، به‌عنوان گزینه پاسخ تلقی نمی‌شوند به‌عنوان مثال می‌توان در بیت (الف) استعاره مکنیه - اغراق و ... را پیدا کرد.

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

وزن تمام ابیات غیر پاسخ «مفاعیلن × ۴» و گزینه پاسخ «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» است. (توجه: وزن گزینه پاسخ همسان دو لختی است ولی قطعاً با ردّ گزینه‌ها، به جواب درست خواهید رسید.)

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

بررسی هر گزینه:

۱) براساس وزن «مستفعلن × ۴» در هر رکن یک هجای کوتاه دیده می‌شود. (مصراع اول و دوم) ولی فقط در ارکان «یک و سه»

مصراع اول از اختیار حذف همزه استفاده شده است.

(۲) وزن هر مصراع از چهار وزن واژه «تن تن ت تن» تشکیل شده است.

(۳) دو مورد اختیار حذف همزه در مصراع اول (سَ را) و (بَ را) به چشم می‌خورد و هجای پایان مصراع‌ها به ترتیب (را - نَم) هجای بلند هستند و نیازی به بهره‌گیری از اختیار شاعری نیست.

(۴) وزن بیت همسان تک لختی «مستفعلن×۴» است و بیت دارای چهار رکن است. (فاقد پایه محذوف)

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

مصراعی که فاقد هجای بلند در پایان باشد نیازمند بهره‌گیری از اختیار شاعری است. لذا هجای پایان هر مصراع به ترتیب:

(۱) ری (۲) چُو (به معنی چگونه)

(۳) می (۴) دِ (هجای کوتاه و نیازمند اختیار شاعری)

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

وزن هر بیت به ترتیب:

(۱) فعلاتن × ۴ (۲) مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فَعِلن

(۳) مفاعیلن × ۴ (۴) فعولن × ۳ فَعَل

(توجه: قطعاً با ردّ گزینه‌های همسان به جواب درست خواهید رسید.)

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

در گزینهٔ پاسخ با وزن «مفتعلن مفاعِلن × ۲» شانزده هجا در ارکان چهار هجایی، به چشم می‌خورد ولی در گزینه‌های دیگر، رکن پایانی یک هجا کمتر دارد به این شکل:

(۲) فعولن × ۳ فَعَل (۳) مفاعیلن × ۲ فعولن (۴) مفتعلن × ۲ فاعِلن

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

وزن همهٔ ابیات؛ «فاعلاتن × ۳ فاعِلن» و اختیار شاعری موجود به این ترتیب است:

(۱) رکن اول مصراع دوم: مَس تِ یِ دُن ← مَس تِ یِ دُن

(۲) رکن اول مصراع اول: گَر چِ را غِ ← گَر چِ را غِ * رکن اول مصراع دوم: چُن زِ بَخ تِ ← چُن زِ بَخ تِ.

(۳) فاقد اختیار در رکن اول هر دو مصراع

(۴) رکن اول مصراع دوم: گَر بَ ران دَس (حذف همزه)

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

دانش‌آموزان عزیز توجه کنید که در گزینهٔ پاسخ ۱۷ هجا و ۵ رکن به چشم می‌خورد و این با اساس تقطیع عروضی همخوانی ندارد. (وزن درست گزینهٔ پاسخ: «مفاعیلن×۴» است.

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

مفهوم هریک از گزینه‌ها:

(۱) بیان شأن عظمت هستی خود (۲) بیان و مذمت اسارت و تعلق به ظواهر

(۴) ورود به عشق واقعی یعنی ترک زهد و ریا

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

این بیت، از غزل صائب و مربوط به «آفرینش انسان» است.

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

واژه مشخص شده در عبارت فقط به معنی کتف، دوش و شانه است.

معانی دیگر این واژه: سقف - بالا - نوک - طاق - سوراخ کوچک (عموماً) و سوراخ سوزن (خصوصاً) محکم - مضبوط - سخت، همگی فاقد کاربرد در این عبارت هستند.

تاریخ (۲)

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.
بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری به‌منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت. (درس ۱۱ ص ۱۲۲)
۱۴۲. گزینه ۱ درست است.
هلاکوخان با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان بنی عباس پایان داد. (درس ۱۱ ص ۱۱۵)
۱۴۳. گزینه ۳ درست است.
ابن سینا برای نخستین بار در دانشنامه‌ی علایی یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد. (درس ۹ ص ۹۷)
۱۴۴. گزینه ۲ درست است.
یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، رشد قابل توجه تصوف و طریقت‌های صوفیانه بود. (درس ۱۲ ص ۱۲۷)
۱۴۵. گزینه ۱ درست است.
شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش به‌خاطر داشتن ثروت هنگفت، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد و فاخرترین شاهنامه‌ی مصور شده در عصر تیموری، شاهنامه‌ی بایسنقری است. (درس ۱۲ ص ۱۲۹)
۱۴۶. گزینه ۴ درست است.
ویژگی مهم معماری این دوره، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری بود. (درس ۱۲ ص ۱۳۰)
۱۴۷. گزینه ۲ درست است.
در زمان آلب ارسلان، قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت. (درس ۱۰ ص ۱۰۳)
۱۴۸. گزینه ۳ درست است.
مهم‌ترین تحولی که با روی کار آمدن خلفای اموی پدید آمد، فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر(ص) بود. (درس ۶ ص ۵۶)
۱۴۹. گزینه ۲ درست است.
این آثار، به مورخان برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته کمک می‌کنند. (درس ۱ ص ۲)
۱۵۰. گزینه ۱ درست است.
یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیل بطلان و نادرستی آن می‌دانستند. (درس ۲ ص ۱۵)

جغرافیا (۲)

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.
هر دو کشور مرکز و نیمه پیرامون با تحولات صنعتی همراه هستند که کشور مرکز در این زمینه قوی‌تر است. همچنین هر دو از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی‌تر هستند. اما موارد «ب» و «د» به ترتیب به ویژگی‌های کشورهای مرکز و پیرامون اشاره می‌کند.
۱۵۲. گزینه ۲ درست است.
این نوع دره‌ها مخصوص فرسایش یخچالی است. در این نوع فرسایش شکل سنگ‌ها و حتی اندازه‌های آن‌ها تفاوتی ندارد. زیرا یخچال‌ها همه سنگ‌ها را در اندازه‌های بسیار متعدد به‌صورت یک‌جا و طی هزاران سال فعالیت با خود جابه‌جا کرده است و این دره‌ها را به‌وجود آورده است.
۱۵۳. گزینه ۴ درست است.
نوع ناهمواری‌ها و ارتفاعات نیز در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری نواحی تأثیر می‌گذارند؛ زیرا گیاهان و جانوران در ارتفاع معینی قادر به زیستن هستند. به‌طوری که هرچه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی

و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آنها کمتر و کوتاه تر می شود. به علاوه، شیب دامنه ها بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می گذارد. در دامنه های پرشیب، ضخامت خاک کمتر است و این دامنه ها کمتر می توانند آب را در خود نگه دارند.

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

مشخصات کشورهای صنعتی مرکز و کشورهای پیرامون تفاوت های قابل توجهی با یکدیگر دارند و در واقع نقطه مقابل یکدیگر قرار دارند. از نظر واردات و صادرات اگرچه هر دو کشور هر دو مورد را دارند اما نوع کالای وارداتی و صادراتی دو کشور تفاوت های اساسی دارد. به طوری که در کشورهای مرکز با حضور نیروی انسانی متخصص و فناوری بالا، و واردات کالاهای اولیه و خام، صادراتی با هزینه بالا برای کشورهای پیرامون شکل می گیرد. همچنین کشورهای مرکز از طریق شرکت های چند ملیتی، از نیروی انسانی ارزان قیمت کشورهای پیرامون استفاده می کنند.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند؛ زیرا مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم گیری انسان ها تعیین می شوند. در این مرزبندی، گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می گیرد. بنابراین می توان گفت نواحی طبیعی ممکن است با مرزهای قراردادی، از نواحی انسانی متمایز می شوند.

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

به طور کلی هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است (استوا بیشترین و قطبی کمترین). در این ارتباط انتشار و انرژی خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست. به این معنا که هرچقدر از استوا به سمت قطب حرکت کنیم، زاویه تابش از عمود به مایل تغییر وضعیت می دهد. میزان تولید مواد آلی گیاهان را می توان اندازه گیری کرد. انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی متر مربع است؛ در حالی که در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی متر مربع است. به همین دلیل، زیست بوم ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی که از آنها حاصل می شود، تفاوت دارند.

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

مناطق آزاد تجاری مناطقی هستند که در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن ایجاد می شوند. در این مناطق، تولیدکنندگان و بازرگانان می توانند بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی یا معافیت های مالیاتی، به صادرات، واردات و انبارداری کالاها بپردازند. به طور کلی در این مناطق، مقررات و قوانین اقتصادی ویژه و متفاوت با دیگر نواحی سرزمین یک کشور وجود دارد. با وجود این مزایای اقتصادی، برخی صاحب نظران معتقدند که همه مناطق آزاد در رسیدن به اهداف خود موفق نبوده اند؛ زیرا در برخی کشورها، مناطق آزاد به پایگاه واردات تبدیل شده اند و نتوانسته اند به توسعه اقتصادی کمک کنند. مناطق آزاد تجاری اغلب در مجاورت بنادر مهم ایجاد می شوند. اما همه مناطق آزاد تجاری جهان در بنادر تاسیس نشده اند.

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

به طور کلی، نواحی کشاورزی در جهان دو نوع اند: نواحی کشت معیشتی یا غیر تجاری و نواحی کشت تجاری. در کشاورزی معیشتی تولید محصول یا پرورش دام بیشتر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می گیرد و میزان تولید و سود اقتصادی، کم است. اما در کشاورزی تجاری تولید محصول کشاورزی یا پرورش دام به منظور فروش در بازارهای داخلی یعنی کلانشهرها یا صادرات به کشورهای دیگر و با هدف کسب سود انجام می شود. در این نوع کشاورزی، معمولاً از فناوری های پیشرفته و ابزارآلاتی مانند تراکتور، کمباین، بذر اصلاح شده و کود شیمیایی استفاده می شود. این نوع کشت به سرمایه بسیار نیاز دارد و میزان تولید محصول نیز در آن زیاد است. کشاورزی تجاری به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش یافته است و هم در کشورهای پیشرفته و هم در کشورهای کمتر توسعه یافته جهان رواج دارد.

۱۵۹. گزینه ۴ درست است.

کشورهایی که در برابر نوسانات قیمت، در بازارهای جهانی آسیب پذیری زیادی دارند، کشورهایی هستند که اقتصاد آنها به صادرات مواد خام و اولیه وابسته است. همچنین این دسته کشورها واردکننده کالاهای کارخانه ای نیز هستند. بنابراین می توان

نتیجه گرفت که در این کشورها صادرات محصولاتی مانند مواد خام و معدنی، با اقتصاد آن‌ها ارتباط مستقیم دارد. به طوری که افزایش یا کاهش صادرات برای اقتصاد این کشورها بسیار حیاتی است.

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

به طور کلی نسبت اشتغال در فعالیتهای چهارگانه در کشورها و نواحی مختلف جهان، متفاوت است. در برخی نواحی جهان، نسبت اشتغال در فعالیتهای نوع اول و دوم، و در برخی دیگر فعالیتهای نوع سوم و چهارم غلبه دارد. با توجه به وضعیت نظام سرمایه‌داری جهانی می‌توان گفت در کشورهای مرکز فعالیت نوع اول غلبه ندارد و بالعکس این نوع فعالیت در کشورهای پیرامون غلبه بیشتری دارد.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

- نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ م در انگلستان به وجود آمد.
- مهم‌ترین آن‌ها در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ م اتفاق افتاد.
- بحران اقتصادی سال‌های اخیر در اروپا و آمریکا از سال ۲۰۰۸ شروع شده است و با وجود تلاش‌هایی که برای مهار آن می‌شود، همچنان ادامه دارد. (درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۲)

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

- بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو، هویت اقتصادی دارند، ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت هستند.
- چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است.
- بحران اقتصادی سال‌های اخیر در اروپا و آمریکا از سال ۲۰۰۸ شروع شده است و با وجود تلاش‌هایی که برای مهار آن می‌شود، همچنان ادامه دارد. در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، بحران‌های اقتصادی به طور متناوب و با شدت و ضعف‌های متفاوت پدید آمده‌اند.

- همچنین آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربر می‌گیرد. البته سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود. (درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۲ و ۹۳)

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه (۱): سرمایه‌داران با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

گزینه (۳): در بحران اقتصادی قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد.

گزینه (۴): بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود. (درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۳)

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

- فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.
- نگاه توحیدی، طبیعت و هرچه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند هستند، همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند و به سوی او بازمی‌گردند.

- نگاه اساطیری هم، طبیعت ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است. (درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۵)

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

با گسترش زندگی مدرن در جهان، انواع آسیب‌های زیست محیطی نیز به سرعت گسترش یافتند. انسان مدرن با انقلاب صنعتی، تسلط و پیروزی بر طبیعت را به خود نوید می‌داد ولی از همین منظر، طبیعت نیز نخستین مسائل و مشکلات خود را نشان داد. بدین ترتیب رابطه متقابل انسان و طبیعت دچار اختلال گردید. (درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۵)

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

- اغلب، پیامدهای خوب و بد کنش‌های افراد و جوامع، صرفاً متوجه خودشان نیست. (غلط - ص ۹۱)
 - در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، بحران‌های اقتصادی به‌طور متناوب و با شدت و ضعف‌های متفاوت پدید آمده‌اند. (صحیح - ص ۹۲)
 - آسیب‌های مربوط به بحران‌های اقتصادی تمامی جامعه را دربر می‌گیرد. (غلط - ص ۹۳)
 - بحران زیست محیطی، ابتدا در حوزه روابط انسان با طبیعت قرار داشت. (غلط - ص ۹۵) (درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۵)

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

- پیمان باسل: در سال ۱۹۸۹ م سازمان ملل با طرح «پیمان باسل» تلاش کرد تا از انتقال زباله‌های کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر جلوگیری کند، اما برخی کشورهای غربی این پیمان را نپذیرفتند. (زیست محیطی)
 - جنبش وال استریت: بحران اقتصادی سال‌های اخیر در اروپا و آمریکا از سال ۲۰۰۸ شروع شده است و با وجود تلاش‌هایی که برای مهار آن می‌شود، همچنان ادامه دارد. (بحران اقتصادی)
 - بحران بویال: در قرن بیست و یکم، صادرات زباله همچنان یک تجارت بین‌المللی پررونق و روبه‌گسترش است که در کشورهای جهان سوم بحران ایجاد می‌کند. بحران بویال در هند نمونه‌هایی از بحران‌های زیست محیطی در این دو قرن است.
 - بحران آبیجان: در ساحل عاج نمونه‌هایی از بحران‌های زیست محیطی در این دو قرن است. (درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۳)

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

- هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به میزانی که آن فرهنگ ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، جامعه جهانی از انسجام برخوردار خواهد بود. (درس ۷ - فصل ۲ - ۵۵)
 - اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین بردند. آن‌ها در یک دوره پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخپوست را نابود کردند و مناطقی نظیر هائیتی، کوبا، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا را که تراکم جمعیتی بالایی داشتند، از جمعیت خالی کردند. (درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۳)
 - مسلمانان آسیای جنوب شرقی از طریق تجارت با فرهنگ اسلامی آشنا شدند و به آن روی آوردند. (درس ۷ - فصل ۲ - ۵۶) (درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۵۵ - ۵۶)

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

- بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. به همین سبب آن‌ها را با عنوان دو جریان چپ و راست می‌شناختند. (درس ۹ - فصل ۳ - ص ۷۹)
 - ساموئل هانتینگتون در نظریه «جنگ تمدن‌ها»: فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است. (درس ۱۰ - فصل ۳ - ص ۸۶)
 - جهان سوم، کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آن‌ها بوده‌اند. (درس ۱۰ - فصل ۳ - ص ۸۸) (درس‌های ۹ و ۱۰ - فصل ۳ - ص ۷۷ - ۷۹ - ۸۶ - ۸۸)

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

- اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود. (نادرست - درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۸)
 - دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزه دینی نداشتند. (درس ۷ - فصل ۲ - ص ۵۹)
 - لیبرالیسم را جایز دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند. (نادرست - درس ۶ - فصل ۲ - ص ۵۳)
 - روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. (نادرست - درس ۵ - فصل ۲ - ص ۴۳)
 - انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است. (درس ۴ - فصل ۱ - ص ۳۱)
 - استعمارنو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به‌وجود آمد. (نادرست - درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۴)

- سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد. (درست - درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۳) (درس های ۲.۳.۴.۵.۶.۷.۸ - ص ۱۳ - ۲۴ - ۳۱ - ۴۳ - ۵۳ - ۵۹ - ۶۸)
۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

- جهان غرب از طریق رسانه، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند، اما تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی بیشتر به شیوه‌های دیگر انجام می‌شود. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۷۰)
 - از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود. (درس ۱۰ - فصل ۳ - ص ۸۵)

- آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربر می‌گیرد. (درس ۱۰ - فصل ۳ - ص ۹۳) (درس ۸ - ۱۰ - ۱۱ - ص ۷۰ - ۸۵ - ۹۳)
۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

- دیکنز در رمان «الیور توئیست» نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها بودند، به سخره گرفت.
 - از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.
 - ریکاردو، اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند. (درس ۹ - فصل ۳ - ص ۷۷)

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند. نظرات آیزایا برلین در مورد این دو مفهوم ناظر بر این نکته است. (درس ۹ - فصل ۳ - ص ۷۸)

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

- دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی و قومی است. (ص ۶۷)

- کشورهای عضو بریکس، خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقادهنده وضعیت آن‌ها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می‌دانند. (ص ۶۹)

- اقتصاد کشورهای استعمارشده و تحت نفوذ، به بازار مصرف کالاهای تولیدشده کشورهای غربی تبدیل می‌شوند. در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به طرف اقتصاد تک محصولی سوق داده می‌شوند. (ص ۶۵)
 - از سازمان همکاری شانگ‌های با عنوان «ناتوی شرق» یاد می‌شود. (ص ۶۹) (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۵ - ۶۷ - ۶۹)

۱۷۵. گزینه ۱ درست است.

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود. (ص ۳۸)

- در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است؛ به گونه‌ای که دینداران، ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند. (ص ۳۸)

- اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد، هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد. همه موجودات و از جمله انسان، آیات و نشانه‌های او خواهند بود. (ص ۳۹)

- اگر انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند، گمراه می‌شود و حیاتی حیوانی یا پست‌تر از آن خواهد داشت. (ص ۳۹) (درس ۵ - فصل ۲ - ۳۸ و ۳۹)

فلسفه

۱۷۶. گزینه ۱ درست است.

لفظ فلسفه معرب کلمه فیلسوفیای یونانی است که به معنای دوستداری دانائی بود؛ یعنی در ابتدا در یونان باستان معنای فلسفه دوستداری دانایی بود؛ ولی بعدها به عنوان مطلق دانش به کار رفت و فیلسوف هم مترادف با دانشمند شد. امروزه لفظ

فلسفه به دانش خاص که همان فلسفه اولی یا هستی‌شناسی است اطلاق می‌شود.

۱۷۷. گزینه ۲ درست است.

فلسفه به موجودی خاص نمی‌پردازد، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. فلسفه اولی به مسائل علت و معلول و ثابت و متغیر صرفاً در خصوص وجود می‌پردازد که تمام خصوصیات اشیاء به اصل وجود و هستی باز می‌گردد و احکام وجود عام‌تر و کلی‌تر هستند، چون وجود عام‌تر است.

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

فلسفه‌های مضاف یا شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند، یعنی رابط میان بخش ریشه‌ای فلسفه و رشته‌های دانش هستند.

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

از نظر پارمنیدس در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی، هست» زیرا این جمله تناقض‌آمیز است.

۱۸۰. گزینه ۳ درست است.

جامعه آتن در زمان سقراط، تحت تأثیر اندیشه‌های سوفسطائیان بود.

۱۸۱. گزینه ۲ درست است.

شناخت انسان به تدریج افزایش می‌یابد، یعنی انسان گام‌به‌گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شود، یعنی با عمل آموختن و یادگیری، در مسیر شناخت بیشتر پیش می‌رویم.

۱۸۲. گزینه ۲ درست است.

به نظر گریگاس: اولاً چیزی وجود ندارد. ثانیاً اگر هم چیزی وجود داشته باشد، برای انسان قابل شناخت نیست. ثالثاً اگر برای انسان قابل شناخت باشد، نمی‌تواند آن را به دیگری بیاموزد و منتقل نماید.

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست.

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.

یکی از ابزارهای شناخت، حس است و علاوه بر حس، عقل و وحی نیز از ابزارهای شناخت محسوب می‌شوند.

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

افلاطون به عقل اهمیت می‌داد و معتقد بود که شناخت عقلی بسیار مطمئن‌تر از شناخت حسی است ولی نمی‌گفت که هیچ معرفت معتبری از طریق حس به دست نمی‌آید.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

در دوره جدید فلسفه در اروپا که از قرن شانزدهم با پیشگامی بیکن و دکارت آغاز شد، به معرفت‌شناسی توجه ویژه‌ای شد. از این دوره به بعد، مسئله معرفت‌شناسی در کانون مباحثات فلسفی اروپا قرار گرفت.

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

از نظر کانت معرفت حاصل همکاری عقل و حس است و انسان آنچه را از طریق حس به او می‌رسد، در قالب مفاهیمی که در نزد خود دارد درک می‌کند. به‌عنوان مثال انسان روشن شدن زمین را بعد از طلوع خورشید در می‌یابد، اما وقتی می‌تواند بگوید طلوع خورشید علت روشن شدن زمین است که به کمک مفهوم «علت» که خودش در دستگاه ادراکی موجود است و از خارج گرفته نشده، میان تصور طلوع خورشید و روشن شدن رابطه برقرار می‌کند.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

در دوره رنسانس توجه خاص به تجربه (به حاشیه رفتن جریان عقل‌گرایی) سبب رشد دانش‌هایی از قبیل فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و پزشکی شد.

۱۸۹. گزینه ۳ درست است.

ویلیام جیمز و هانری برگسون از فیلسوفان تجربه‌گرایی هستند که به شهود عرفانی و تجربه دینی نیز معتقدند و به بعد معنوی انسان اهمیت می‌دهند.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

از نظر ماتریالیست‌ها انسان یک ماشین مادی بسیار پیچیده است، نه چیزی فراتر از آن.

روان‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۳ درست است.

با مشاهده دقیق رفتار حیوانات می‌توانیم رفتار نوع دوستانه آن‌ها را مطالعه کنیم و یا با فیلم‌برداری از نوزادان، می‌توان جزئیات الگوی حرکتی آنان را مشاهده و توصیف کرد.

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

از دیدگاه اسلام انسان، تا ۲۱ سالگی، به سه دوره ۷ ساله تقسیم می‌شود. دوره دوم و سوم زندگی انسان از نظر اسلام بر دوره کودکی دوم و نوجوانی منطبق است. کودکی دوم با شروع بلوغ جنسی و نوجوانی با شروع کردن به کار و مستقل شدن از والدین به پایان می‌رسد.

۱۹۳. گزینه ۱ درست است.

هدفمندی، عامل روان‌شناختی مؤثر بر درگیری و انگیزتگی ذهنی است. هدف دانش‌آموز در کسب معدل بالا عامل روان‌شناختی است، اما خواب‌آلودگی ناشی از تغییراتی است که در سطح فیزیولوژی بدن اتفاق می‌افتد. پس عامل فیزیولوژیکی است.

۱۹۴. گزینه ۲ درست است.

شواهد تجربی جدید نشان می‌دهد که علاوه بر ویژگی‌های حسی، ادراک به شدت از نوع پردازش افراد اثر می‌پذیرد.

۱۹۵. گزینه ۴ درست است.

بسیاری از اطلاعات را براساس میزان استفاده از آن‌ها در مدت زمان کوتاه به خاطر می‌سپاریم که در این صورت با حافظه کاری سروکار داریم.

۱۹۶. گزینه ۳ درست است.

برای کنترل اثر تداخل باید یادگیری عمیق داشته باشیم.

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

اگر پس از اجرای یک روش، نتوانیم مسئله را حل کنیم، باید راه‌های جایگزین را انتخاب کنیم.

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

عامل مؤثر در فراموش کردن موانع حل مسئله هنگام مراجعه مجدد آن، اثر نهفتگی است و عامل مؤثر بر خروج از بن‌بست ناتوانی در حل مسئله با نگاه فعلی، تغییر بازنمایی است.

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

شورای دانش‌آموزی براساس روش بارش مغزی ابتدا مسئله که نمایشگاه انقلاب در دهه فجر را تعریف کرده‌اند، روش‌های مختلف را ارائه و داوری کرده‌اند و سپس بهترین راه حل را ارائه کرده‌اند.

۲۰۰. گزینه ۱ درست است.

اعتماد افراطی، روش غلطی است که مانع تصمیم‌گیری می‌شود. برخی افراد به تصمیم‌گیری و روش‌های تصمیم‌گیری خود اعتماد افراطی دارند. در نتیجه تصمیم‌گیری آنان غلط از آب در می‌آید.

۲۰۱. گزینه ۴ درست است.

این تصمیم‌گیری به دلیل تأثیر بر آینده فرد از نوع مهم و چون انصراف از رشته ادبیات و تحصیل در رشته علوم ارتباطات نیازمند بررسی چند اولویت است از نوع پیچیده است.

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

پرستاری که علاقه زیاد به شغل خود دارد مانند در شغل خود برایش مطلوب و خواستنی است، اما نگرانی و ترس از سرایت بیماری کرونا را دارد که ناخواستنی و نامطلوب است و دچار تعارض گرایش اجتناب است.

دانش‌آموزی که دوست ندارد غیبت بخورد (نامطلوب است) و دوست ندارد آزمون دهد، نامطلوب است و تعارض اجتناب دارد.

۲۰۳. گزینه ۳ درست است.

عوامل فردی که باعث شکل‌گیری باورهای غلط می‌شود، شامل: احساس ناتوانی، ناامیدی و بی‌ارزشی است.

۲۰۴. گزینه ۱ درست است.

وجود هدف مشخص خلبان را از هرگونه انحراف باز می‌دارد.

۲۰۵. گزینه ۴ درست است.

علی می‌گوید: حدس زدم و حدسم درست بود. یعنی موفقیت خود را به شانس نسبت می‌دهد. ما می‌دانیم که شانس، بیرونی، غیرقابل کنترل و ناپایدار است.